

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **R. M.**, zastoupeného advokátem Mgr. et Mgr. Janem Kořánem, Opletalova 55, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Vršovická 1442/65, Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2016, čj. 2497/500/14, 72122/ENV/14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2019, čj. 3 A 93/2016 - 90,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V této věci se řeší otázka, zda je žalobce (stěžovatel) odpovědný za správní delikt (nyní přestupek) ohrožení životního prostředí v lesích podle § 4 písm. a) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa (zákon o ČIŽP), případně zda mu byla správně stanovena sankce.

[2] Deliktu se stěžovatel dopustil tím, že v březnu 2014 nechal bez vědomí a souhlasu dotčených orgánů navést na svůj lesní pozemek (pozemek ve spoluvlastnictví stěžovatele, O. M. a H. M.) zeminu z výkopových prací. Navážka tvořila souvislou plochu o výměře 950 m² a její mocnost se pohybovala v rozmezí 0,5 m až 2 m. V důsledku navážky se vzdula hladina přilehlého rybníka, který zaplavil část stěžovatelova lesního pozemku; to výrazně ovlivnilo vodní režim v bezprostředním okolí navážky. Výkopová zemina není vhodná k použití na lesních pozemcích, navíc navážka obsahovala vysoký podíl kamenitého skeletu. Tím byl znehodnocen původní půdní povrch lesního pozemku.

[3] Česká inspekce životního prostředí uložila stěžovateli dne 26. 8. 2014 pokutu ve výši 300 000 Kč. Odvolání stěžovatele proti tomuto rozhodnutí zamítlo Ministerstvo životního prostředí dne 29. 3. 2016.

[4] Stěžovatel podal proti rozhodnutí o odvolání správní žalobu. Tu však zamítl Městský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 19. 12. 2019 a dal za pravdu ministerstvu. Městský soud měl rozhodnutí o odvolání za přezkoumatelné, neboť je podloženo zápisem z inspekčního šetření a fotografiemi ze dne 27. 3. 2014 (založeno ve spise); zveřejnění leteckých snímků stěžovatelova pozemku jen v online podobě nezakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Správní orgány také řádně podložily svá skutková zjištění o výměře navážky, jejím vlivu na vodní režim a o vysokém obsahu kamenitého skeletu. Ačkoliv inspekce nadbytečně popsala negativní následky zahrnutí částí stromů, nezakládá tento popis nesrozumitelnost rozhodnutí, neboť ani jeden správní orgán tyto následky nehodnotil a nepřihlížel k nim při stanovení sankce. Dále stěžovatel nemůže důvodně namítat likvidační povahu pokuty, neboť neprokázal svou majetkovou situaci; inspekce uložila v mezích správního uvážení takovou pokutu, která odpovídá rozsahu stěžovatelova jednání a míře negativního vlivu na životní prostředí. Každý ze spoluvlastníků je samostatně deliktně odpovědný, proto uložení pokuty každému zvláště neporušuje zásadu individuálního posouzení věci či zásadu proporcionality; nadto smlouvou nelze přenést veřejnosprávní odpovědnost na jinou osobu, a je proto bezpředmětné zkoumat případný exces stavební společnosti, která provedla navážku. Odpovědnost leží na vlastnících lesního pozemku, kteří si navážku u stavební společnosti objednali.

II. Kasační řízení

[5] Stěžovatel podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Vytkl městskému soudu, že odůvodnění napadeného rozsudku je totožné s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 21. 2. 2019, čj. 5 A 94/2016 - 65 (rozhodnutí o pokutě za jednání naplňující stejný správní delikt, které bylo vydáno ve věci spoluvlastníka O. M.). Soud zde dokonce převzal i číslo jednacích a spisovou značku rozhodnutí inspekce, která byla v této věci pochopitelně jiná. Stěžovatel dále nesouhlasil se závěry městského soudu o přezkoumatelnosti a srozumitelnosti rozhodnutí, o výši pokuty a o vlastní deliktní odpovědnosti (tyto kasační námitky jsou obsahově shodné se žalobními námitkami).

[6] Žalovaný ke kasačním námitkám vyslovil názor, že řízení se spolujednateli (stěžovatel a O. M.) se týká fakticky jedné věci a tito spolujednatelé konstruovali své žaloby téměř identicky. Je proto praktické a hospodárné využít již sepsané odůvodnění v částech, kde se věci shodují. Navíc soudní řád správní takový postup nezakazuje. Pokud městský soud v rozsudku týkajícím se stěžovatele označil rozhodnutí inspekce ve věci O. M., je třeba takové pochybení považovat za chybu v psaní, která nezakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Dále žalovaný poukázal na to, že stěžovatelem namítaný rozsudek NSS ze dne 12. 4. 2011, čj. 1 As 33/2011 - 58, není v této věci přílehlavý, neboť letecký snímek z roku 2013 je zveřejněn na webových stránkách Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (zveřejněné snímky jsou trvale dohledatelné a v čase neměnné), nikoliv na běžných webových stránkách jako v uvedeném rozsudku (z nichž mohly být zveřejněné informace po čase smazány). V ostatních kasačních námitkách se žalovaný ztotožnil s posouzením městského soudu.

pokračování

III. Právní hodnocení

[7] Kasační stížnost není důvodná. NSS souhlasí se způsobem, jakým věc posoudili žalovaný a městský soud.

[8] Inspekce uloží pokutu až do výše 5 000 000 Kč právnickým nebo fyzickým osobám, které svým jednáním nebo opomenutím ohrozí nebo poškodí životní prostředí v lesích tím, že neoprávněně používají lesní půdu k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů [§ 4 písm. a) zákona o ČIŽP].

[9] Při určení výše pokuty přihlíží inspekce zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům protiprávního jednání (§ 5 odst. 1 zákona o ČIŽP ve znění do 30. 6. 2017).

[10] Vlastník lesa je povinen usilovat při hospodaření v lese o to, aby nepoškozoval zájmy jiných vlastníků lesů a funkce lesa byly zachovány (plněny rovnoměrně a trvale) a aby byl zachován (chráněn) genofond lesních dřevin [§ 11 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích (lesní zákon)].

III.A Totožné odůvodnění

[11] Stěžovatel městskému soudu předně vytýká totožné odůvodnění rozhodnutí ve věci své i ve věci O. M., což podle něj způsobuje nezákonnost rozhodnutí v jeho věci. NSS je opačného názoru, neboť oba případy (stěžovatelův i O. M.) jsou téměř totožné. Jedná se o rozhodnutí ve stejné věci, správní orgány rozhodovaly stejně a stěžovatel i O. M. uvádějí ve svých podáních téměř totožné námitky. I přesto odůvodnění ve věci stěžovatele odráží jedinečné okolnosti jeho případu (výše příjmu, vyživovací povinnost k dětem aj.). Městský soud tak správně neshledal důvod odchytil se od právního názoru zaujatého v předchozím případě a využil v odůvodnění napadeného rozhodnutí pasáže shodné pro oba případy. (Obdobně postupoval i NSS v rozsudku o kasační stížnosti O. M., kde se ztotožnil s právním názorem zaujatým v rozsudku o kasační stížnosti H. M. a převzal části předchozí argumentace.) Takový postup – krom toho, že splňuje požadavek procesní efektivity a ekonomie řízení – navíc odpovídá i zásadě legitimního očekávání, podle které nemají ve skutkově shodných případech vznikat nedůvodné rozdíly.

[12] Pokud tedy městský soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal na rozhodnutí správního orgánu ve věci O. M., nelze to považovat za nic jiného než za chybu v psaní. A to i s ohledem na zbylé odůvodnění, které zkoumá konkrétní okolnosti stěžovatelova případu. K tomu lze obecně dodat, že soud reaguje přesně na ta tvrzení, jaká mu předloží účastník. Tvrdil-li stěžovatel před městským soudem totéž, co jeho příbuzní, je logické, že se mu dostalo stejné odpovědi. Chyba v psaní, které se městský soud dopustil, je pak o to pochopitelnější, že i stěžovatel v bodě 48 své kasační stížnosti mluví o „uložení pokuty osobám blízkým (v daném případě svým synům)“, ačkoli stěžovatelovou osobou blízkou tu nebyli synové, ale jeho bratr a otec. Tvrzení tak zjevně bylo omylem převzato z otcovy kasační stížnosti.

III.B Přezkoumatelnost a srozumitelnost rozhodnutí

III.B.1 Nesprávné vedení spisu (letecký snímek z roku 2013)

[13] NSS nepřisvědčil námitce, podle níž závěry správních orgánů, které plynou z leteckých snímků z roku 2013 (zveřejněných jen online), zakládají nepřezkoumatelnost rozhodnutí o odvolání, neboť snímky nejsou součástí správního spisu (srov. požadavky na vedení spisu podle rozsudku NSS ze dne 12. 4. 2011, čj. 1 As 33/2011 - 58). Rozhodnutí o odvolání bylo totiž dostatečně odůvodněno stavem zachyceným v zápisu z inspekčního šetření doplněném o fotodokumentaci ze dne 27. 3. 2014. Z něj lze bez pochybností vyvodit závěr, že navážkou (tj. protiprávním jednáním) stěžovatel výrazně zasáhl do krajinného rázu lesní krajiny.

[14] Přestože inspekce ve svém rozhodnutí srovnala zjištěný stav (fotodokumentace ze dne 27. 3. 2014) se stavem předcházejícím (letecké snímky z roku 2013), představuje toto srovnání jen doplňující podklad pro zjištění skutečného stavu lesního pozemku (hlavním podkladem je zápis z inspekčního šetření a připojená fotodokumentace ze dne 27. 3. 2014). NSS pak dává stěžovateli za pravdu, že podle rozsudku ve věci 1 As 33/2011 musí zpravidla správní spis obsahovat veškeré podklady rozhodnutí včetně odkazů na webové stránky. Pokud však podklad, který do spisu nebyl založen, není nezbytný pro zjištění skutkového stavu věci, nezpůsobuje to nezákonnost napadeného rozhodnutí. Ostatně požadavek na úplnost spisu nemůže být vykládán absolutně. Důsledkem by byla absurdní povinnost správního orgánu vyžádat si (pod hrozbou zrušení rozhodnutí) všechny listiny, které na podporu svých závěrů zmiňuje, byť jsou takové závěry již podpořeny jinými dokumenty založenými ve spise. Proto je na správním soudu, aby zvážil, zda může určitá chybějící listina ovlivnit výsledek rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 7. 2020, čj. 8 Azs 30/2019 - 28). Zde je úvaha městského soudu správná: nezaložení leteckých snímků do spisu nevede k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.

III.B.2 *Skutečnosti nemající oporu ve spisu (rozsah navážky, vliv na vodní režim a kamenitý skelet)*

[15] NSS se neztotožnil ani s námitkou, že správní orgán měl provést odborné posouzení, jelikož skutková zjištění o rozsahu navážky, o jejím vlivu na vodní režim či o podílu kamenitého skeletu v navážce neplynou z provedeného dokazování. Přestože NSS obecně souhlasí se stěžovatelem, že správní orgán má vypořádat všechny důkazní návrhy účastníka, neznamená to, že správní orgán musí všechna účastníková tvrzení prověřit a nabízené důkazy provést. V takovém případě však musí svůj závěr přezkoumatelným způsobem vysvětlit (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 14. 1. 2014, čj. 5 As 126/2011 - 68, č. 3014/2014 Sb. NSS).

[16] Žalovaný v řízení před soudem sdělil, že rozsah navážky vyplývá ze zápisu z inspekčního šetření a připojené fotodokumentace ze dne 27. 3. 2014, jelikož při tomto inspekčním šetření zjistili inspektoři rozsah navážky laserovým dálkoměrem. NSS se proto ztotožňuje se závěrem městského soudu, že opomenutí zmínky o způsobu měření rozsahu navážky v rozhodnutí inspekce nemůže způsobit nepřezkoumatelnost rozhodnutí o odvolání. Stejně tak jeho nepřezkoumatelnost nemůže způsobit ani skutečnost, že součástí správního spisu není záznam o tomto měření. Obdobně je z uvedeného zápisu a fotodokumentace jednoznačně patrný i negativní vliv navážky na vodní režim. Letecké snímky, které do spisu nebyly založeny, pouze doplnily dokazování o vzhled lesní krajiny před zásahem stěžovatele (mimo to jsou dostupné online). Rovněž se nelze přiklonit k námitce, že inspekce dostatečně nezjistila složení navážky, a učinila tak nesprávné závěry o tom, že je navážka nevhodná pro pěstování lesních dřevin. Jelikož inspekční šetření prováděli kvalifikovaní odborníci, kteří byli na místě schopni vyhodnotit dopady protiprávního jednání na životní prostředí, nemusely správní orgány provádět další odborné posouzení dopadů navážky na stávající lesní půdu. Nadto nebyly ani povinny vyhotovit rozbor navezené zeminy, jestliže již z pořízených fotografií je jasně viditelné složení navezené půdy, v níž je patrný vysoký podíl kamenitého skeletu, jak ostatně příléhavě konstatoval městský soud.

pokračování

[17] Městský soud přitom nezpochybil, že důkazní břemeno k naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu nese správní orgán. Dospěl ke správnému závěru, že správní orgány postupovaly v souladu se zásadou materiální pravdy a zásadou vyšetřovací. Nashromáždily totiž dostatečné množství podkladů, které jim umožnily řádně zjistit skutkový stav.

III.B.3 *Nesrozumitelnost (zahrnutí bazální části patnácti stromů)*

[18] Nelze se ztotožnit ani s námitkou, že je rozhodnutí o odvolání nesrozumitelné, protože inspekce ve výroku svého rozhodnutí uvedla, že následkem spáchaného deliktu bylo i zahrnutí části některých stromů, a naopak podle žalovaného nebyla tato skutečnost předmětem řízení. Podle judikatury NSS musí výrok rozhodnutí o správním deliktu obsahovat popis skutku, místo, čas a způsob spáchání, popřípadě jiné nezaměnitelné skutečnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS). Ačkoli výrok rozhodnutí inspekce se zmiňuje též o škodlivém následku, který není znakem skutkové podstaty deliktu podle § 4 písm. a) zákona o ČIŽP, tento výrok splnil výše uvedené požadavky: obsahuje specifikaci času, místa i způsobu spáchání správního deliktu. Uvedení škodlivého následku (zahrnutí stromů) do výroku o vině nemůže způsobit nesrozumitelnost rozhodnutí inspekce. Tento následek má totiž oporu v provedeném dokazování (v zápisu z inspekčního šetření a fotodokumentaci ze dne 27. 3. 2014). Inspekce tedy pouhým doplněním skutkové věty výroku o negativní následky spáchaného správního deliktu neporušila zákonné požadavky ani nevybočila ze zákonných mezí; i po uvedení negativních následků protiprávního jednání zůstal výrok jasný, srozumitelný, přesný a určitý.

[19] Výrok rozhodnutí inspekce se přitom nedostal do rozporu s odůvodněním rozhodnutí o odvolání, podle nějž není poškození stromů předmětem správního řízení. To ostatně netvrdí ani inspekce v odůvodnění svého rozhodnutí. Rozhodnutí správních orgánů nelze přes vytýkanou vadu označit za nesrozumitelná či vnitřně rozporná, neboť z obou rozhodnutí jasně vyplývá, jak bylo rozhodnuto. Výroky rozhodnutí splňují obsahové náležitosti stanovené pro výroky o spáchání správního deliktu a jejich odůvodnění s nimi nejsou v rozporu. Nelze pak souhlasit s námitkou, že při stanovení pokuty vzala inspekce v úvahu i škodlivý následek způsobený zahrnutím části stromů. Z odůvodnění výše uložené pokuty tato skutečnost rozhodně neplyne, což ostatně přeléhavě konstatoval též městský soud.

[20] Městský soud pak netvrdil, že lze zahrnout jakýkoli neprokázaný negativní následek protiprávního jednání do výroku o vině. Jen uvedl, že nadbytečné uvedení negativních následků ve výroku rozhodnutí inspekce nezpůsobilo nesrozumitelnost a ani nepřezkoumatelnost rozhodnutí o odvolání, s čímž se NSS plně ztotožňuje.

III.C *Výše pokuty*

III.C.1 *Likvidační charakter pokuty*

[21] Stěžovatel namítá, že uložená pokuta (300 000 Kč) je pro něj likvidační a že správní orgány, resp. městský soud, nepřihlédly k jeho osobním a majetkovým poměrům, ač k tomu byly povinny (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133, č. 2092/2010 Sb. NSS). Ukládání pokut za správní delikty je však projevem správního uvážení, které dává správnímu orgánu volnost rozhodnout ve vymezených hranicích. Na rozdíl od otázek zákonnosti podléhá oblast správního uvážení soudní kontrole jen omezeně. Soud může zasáhnout, jen pokud správní orgán překročil zákonem stanovené meze tohoto

uvážení, vybočil z nich nebo uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a sám rozhodl o výši pokuty (srov. rozsudky NSS ze dne 21. 8. 2003, čj. 6 A 96/2000 - 62, č. 225/2004 Sb. NSS, či ze dne 3. 4. 2012, čj. 1 Afs 1/2012 - 36, č. 2671/2012 Sb. NSS). V této věci správní orgány dodržely zákonné meze správního uvážení a vzaly v úvahu závažnost, způsob, dobu trvání a následky protiprávního jednání (kritéria pro stanovení pokuty podle § 5 odst. 1 zákona o ČIŽP).

[22] Krom toho záleží jen na účastníku řízení, aby pro něj uložená pokuta nebyla likvidační. K jeho osobním a majetkovým poměrům totiž správní orgán přihlédne jen tehdy, pokud mu o nich účastník poskytne základní údaje, věrohodně je doloží či umožní správnímu orgánu, aby ověřil jejich pravdivost. Pokud to účastník neučiní (případně odmítne poskytnout dostatečnou součinnost), bude správní orgán oprávněn vyjít jenom z údajů, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení a které si správní orgán může zjistit bez součinnosti s účastníkem řízení (srov. bod 38 stěžovatelem namítaného usnesení rozšířeného senátu č. 2092/2010 Sb. NSS). Z citovaného usnesení je patrné, že inspekce nepochybila, pokud se výslovně nezabývala likvidačním charakterem uložené pokuty. Stěžovatel totiž v řízení před inspekcí netvrdil nic o svých majetkových poměrech. Vyjádřil se k nim až v odvolání, ve kterém obecně poukázal na chybějící posouzení majetkových poměrů a jako důkaz své majetkové situace přiložil jen nepodepsané daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2013. Z katastru nemovitostí však vyšlo najevo, že stěžovatel vlastní třetinový podíl na nemovitých věcech (spolu s O. M. a H. M.) v katastrálním území T. n. L. o výměře 5 119 m². NSS se tak ztotožnil se závěrem městského soudu, že stěžovatel ve správním řízení neuvedl a ani nedoložil rozhodné skutečnosti svědčící o jeho majetkových a osobních poměrech, které by správními orgány umožnily učinit si úsudek o stěžovatelově celkové majetkové situaci.

III.C.2 *Zásada legitimního očekávání vs. správní uvážení*

[23] NSS neshledal důvodnou ani námitku, že správní orgány porušily napadeným rozhodnutím zásadu ochrany legitimního očekávání, jelikož nevzaly v úvahu dosavadní rozhodovací praxi při ukládání pokut za stejný správní delikt. Podle NSS správní orgány dostatečně posoudily konkrétní okolnosti posuzovaného případu a výši sankce dostatečně odůvodnily; jejich rozhodnutí nevykazují žádný znak libovůle. To ostatně konstatoval již městský soud.

[24] K odkazům na správní praxi trestání obdobných správních deliktů NSS podotýká, že správní praxe sama o sobě nestanoví pravidla pro ukládání pokut. Slouží pouze jako vodítko bránící neodůvodněným excesům při správním trestání. Nepředstavuje však překážku pro změny správní praxe ani pro rozdíly při stanovování výše pokut s přihlédnutím k individuálním okolnostem v jednotlivých případech (srov. např. rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2010, čj. 1 Afs 58/2009 - 541, č. 2119/2010 Sb. NSS; ze dne 4. 7. 2012, čj. 6 Ads 129/2011 - 119, případně ze dne 15. 7. 2016, čj. 9 As 60/2016 - 156). NSS se proto ztotožňuje také se závěrem městského soudu, že ze srovnání výše pokut, které stěžovatel provedl, nelze činit závěr o nepřijatelné zásahu do jeho legitimního očekávání, neboť výše uložené pokuty nepředstavuje zásadní odklon od případů zmíněných stěžovatelem.

III.D *Vlastní deliktní odpovědnost*

III.D.1 *Zásada individualizace a proporcionality*

pokračování

[25] Nelze se ani ztotožnit s tvrzením, podle něž správní orgány ani městský soud nezhodily, že každému ze spoluvlastníků (příbuzným) byla zvláště uložena pokuta ve výši 300 000 Kč, což je v rozporu se zásadami individualizace a proporcionality stanovené sankce. Institut spolupachatele v době správního řízení upravovala judikatura NSS, podle které správní orgány zkoumají odpovědnost každé z osoby individuálně a rovněž individuálně ukládají tresty (srov. rozsudek ze dne 10. 7. 2008, čj. 1 As 51/2008 72, č. 1882/2009 Sb. NSS). V této věci tedy správní orgány nepochybily, pokud při stanovení sankce nezhodily v úvahu, že stěžovatel spáchal správní delikt spolu s dalšími spoluvlastníky lesního pozemku. Na výši pokuty nemá vliv ani skutečnost, že správní orgány uložily pokutu rovněž osobám blízkým, jelikož takovou skutečnost zvažovat nemusí (§ 5 odst. 1 zákona o ČIŽP, resp. nyní účinný § 37 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich).

[26] K této námitce NSS doplňuje, že soudní řád správní umožňuje správnímu soudu zvážit přiměřenost pokuty jen v situaci, kdy to žalobce navrhne podle § 78 odst. 2 s. ř. s. Správní soud pak získává pravomoc nahradit správní uvážení a výši uložené sankce moderovat, pokud je zjevně nepřiměřená. Stěžovatel však moderaci uložené pokuty nenavrhнул. Městský soud proto nemohl posoudit, zda byla pokuta přiměřená – jen zda byla uložena v mezích zákona (srov. výše citovaný rozsudek č. 2671/2012 Sb. NSS).

III.D.2 *Smluvní přesun odpovědnosti*

[27] Stěžovatel nakonec opakovaně namítá, že jen vyjádřil souhlas s navezením zeminy na pozemek, ale lesní půdu nijak nepoužíval; nemohl se tedy dopustit protiprávního jednání spočívajícího v používání lesní půdy. Tento výklad však podle NSS popírá smysl a účel trestání pachatele správních deliktů podle § 4 zákona o ČIŽP (ohrožení životního prostředí v lesích). Jednání pachatelů těchto ohrožovacích deliktů nemusí spočívat jenom ve faktickém jednání na lesním pozemku (navezení zeminy na pozemek), ale též v jednání spočívajícím v pokynu či umožnění tohoto faktického jednání. Konkrétně stěžovatel udělil stavební společnosti PORR, a. s., souhlas s navázkou zeminy ze stavby kanalizace v Týnci nad Labem na lesní pozemek, což sám doložil čestným prohlášením ze dne 3. 6. 2013 a následně souhlasným prohlášením ze dne 28. 5. 2014. Ani v jednom zmíněném dokumentu však stěžovatel nestanovil maximální rozsah navezené zeminy (například jen pro opravu vodní hráze). Jeho tvrzení, že za pomoci zeminy chtěl opravit vodní hráz, je proto bezpředmětné. Navíc je tato skutečnost za uvedených okolností spíše přitěžující, jelikož stěžovatel měl s ohledem na svoje povinnosti vlastníka lesa jednat tak, aby nedocházelo k ohrožování a poškozování lesů (§ 11 odst. 1 lesního zákona).

[28] NSS dále upozorňuje, že správní orgány ani městský soud nedovozovaly odpovědnost stěžovatele za správní delikt podle § 4 písm. a) zákona o ČIŽP z pouhého faktu vlastnictví lesního pozemku, ale z konkrétního stěžovatelova jednání (udělení pokynu a umožnění navázky). Jsou tedy splněny podmínky deliktní odpovědnosti vyslovené v rozsudku NSS ze dne 10. 11. 2016, čj. 2 As 182/2016 - 32, tj. bylo prokázáno konkrétní protiprávní konání směřující k ohrožení životního prostředí v lesích.

[29] Pokud tedy stěžovatel vydal pokyn k navázce na lesní pozemek v jeho spoluvlastnictví, měl dodržet základní povinnosti vlastníka lesa (zejména § 11 odst. 2 lesního zákona) a opatřit si pro takové nakládání s lesním pozemkem souhlasné podklady dotčených orgánů. Jelikož tuto povinnost nesplnil, dopustil se správního deliktu podle § 4 písm. a) zákona o ČIŽP, a nemůže se dovolávat odpovědnosti stavební společnosti, která podle jeho pokynu navázku provedla.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl, a NSS proto kasační stížnost zamítl. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu